

MADAMA BUTTERFLY NEDERLANDSE REISOPERA

OPERA - 3 september 2015 - Wilmlinktheater Enschede - [Speellijst](#)

★★★★☆

Minimalistische Butterfly met Kremer als absolute ster

door **Oswin Schneeweisz** gezien 3 september 2015

Voor de ogen van koning Willem Alexander, aanwezig op het zestigjarig jubileumfeestje van de Nederlandse Reisopera, blies Cio-Cio-San haar laatste adem uit. Wat vooraf ging aan deze daad van zelfdoding (het dramatisch hoogtepunt van Puccini's opera *Madama Butterfly*) was zowel gebrekkig als geniaal.

De *Butterfly* is een van Puccini's bekendste opera's en dat is vooral te danken aan de overdaad aan prachtige muziek en niet zozeer aan de spanningsloze verhaallijn: Amerikaanse soldaat (Pinkerton) bezwangert naïef Japans meisje (Cio-Cio-San) en neemt vervolgens de benen. De *Butterfly* is de opera van het grote wachten: Butterfly wacht driekwart van de opera op een vrijer die niet komt en het publiek wacht driekwart van de opera op een handeling die uitblijft. En dan helpt het natuurlijk niet wanneer je als regisseur dat publiek drie uur lang laat kijken naar een ronddraaiend rotsblok en het toneelbeeld een avond lang in grijs tinten hult.

Dat is eigenlijk het grootste manco van deze productie: de enscenering is saai en voorspelbaar. Regisseur Laurence Dale heeft weinig energie gestoken in vernieuwing, verdieping of duiding van de personages. 'You see what you get': een traditionele, minimalistische *Butterfly*. Zo'n *Butterfly* die er bij het grote publiek vermoedelijk in gaat als koek, maar die voor kenners weinig nieuws te bieden heeft.

Toch is het zeker geen slechte enscenering. Het toneelbeeld en de kostuums zijn traditioneel en sober, maar wel to the point en tot in de kleinste details fraai afgewerkt. You see what you get: dat nemen ze bij de Reisopera wel heel letterlijk. Terwijl de grime-afdeling bij de *Butterfly* meestal overuren draait om kaaskoppen om te toveren in Japanners, hebben koor en solisten bij deze productie hun natuurlijke uiterlijk behouden. Al die kaaskoppen in kimono's: da's wel even vreemd, maar ach... Er valt ook wel wat voor te zeggen: liever echt, dan namaak.

De absolute ster van deze productie is sopraan Annemarie Kremer. Een jonge sopraan die in 2012 op het bevrijdingsconcert voor Koningin Beatrix zong, maar vooral in Engeland furore heeft gemaakt. Vanaf haar eerste opkomst tot haar laatste zucht maakte Kremer grote indruk. Niet in de laatste plaats met een prachtig en uitermate intens gezongen 'Un bel di vedremo'. Kremer is een sopraan die nog een grote carrière voor de boeg heeft: een nieuwe opvolgster van Eva-Maria Westbroek? De Reisopera verdient alle lof voor het feit dat deze ster in wording zich met een topzware rol in eigen land nu eens goed kan profileren.

Niet minder indrukwekkend waren de vocale kwaliteiten van Qiu Lin Zhang: een Chinese alt die de mooiste Suzuki neerzette die ik ooit heb mogen horen. Bij de mannen bleef het wat behelpen met de nogal egale stem van tenor Sergio Escobar en de wat stijf aandoende Sharpless van Roderick Williams.

In de bak leverde een combinatie van Het Gelders Orkest en HET Symfonieorkest een redelijke, maar wel wat wisselvallige bijdrage onder leiding van Timothy Henty. Qua muzikale dramatiek leverde de grote orkestbezetting een uitstekende bijdrage, maar voor de kwetsbaarheid en melodieuze verfijning van Puccini's muziek had Henty toch te weinig oog. Het was hard of zacht, langzaam of snel. Er zat weinig tussenin.

Foto: Marco Borraave

[Print deze recensie](#)

NRC HANDELSBLAD

★★★★☆

'Sopraan Kremer is geen prille Cio-Cio-San; in timbre en présence is ze (ondanks overvloedige giechelgebaartjes) meer een Tosca, Norma of Marschallin. Maar daar wen je aan. En dan rest een Butterfly die je met compromisloze vocale straalkracht meesleurt naar het eind. Niet te missen, deze Butterfly. En voor wie nooit een opera zag, is dit een ideale instapvoorstelling.' Mischa Spel

DE VOLKSKRANT

★★★★☆

'Dat de Britse Reisopera-veteraan het drama toont in een minimalistisch decor, is niet het probleem. Laat dat hellende, rotsachtige speelveld maar draaien. Leuke knipoog ook, hoe Butterfly en haar bediende Suzuki aan de hoge, spitse kant verschijnen in een Titanic-achtige pose. Maar hoe fraai Butterfly's silhouet ook uitkomt tegen het avondrood, uit haar wachtsceene sijpelt spanning weg. En B.F. Pinkerton scharrelt helaas onwennig over het toneel, in het lijf van de invallende Spaanse tenor Sergio Escobar. Valt zijn bleke acteerwerk nog te begrijpen, de decibellen stammen uit een ander universum.' Guido van Oorschoot

TROUW

★★★★☆

'Dat dit tot kleine productiekeren gereduceerde operagezelschap nog steeds een hoogwaardige voorstelling als *Madama Butterfly* kan realiseren, mag een groot en groots wonder worden genoemd. De geslaagde Puccini-opera kenmerkte eerst en vooral de luctor-et-emergo-mentaliteit van de Reisopera zelf. Maar meteen daarna was deze

©Theaterkrant 2015

LET OP: op deze recensie rust auteursrecht. Voor geheel of gedeeltelijke overname, in welke vorm dan ook, is vooraf toestemming nodig van de uitgever.

avond een persoonlijke triomf voor de Nederlandse sopraan Annemarie Kremer, die voor een ware sensatie zorgde met haar onontkoombare interpretatie van het onfortuinlijke Japanse meisje.' Peter van der Lint

TELEGRAAF

★★★★☆

"Tegen het eind greep Enschede massaal naar de handtasjes, op zoek naar een zakdoek. Het is ook niet niks. De geisha Cio-Cio-San, alias Butterfly, pleegt uiteindelijk zelfmoord als haar Amerikaanse echtgenoot, op wie ze jaren heeft gewacht, hun zoontje komt ophalen. Toch wordt de opera niet als een tranentrekker gebracht, integendeel. Uit de personenregie van Laurence Dale spreekt eerder een koele esthetiek. Die maakt het finale effect en de ontreddering misschien wel des te groter.' Thiemo Wind